

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gl. — kr.
„ pol leta „ 60 „
„ četrt leta „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v dijaškem
seminarju (Knaben-
seminar.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sodne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Požar v Sarajevu.

Velike nesreče so letos uže zadele cesarstvo, posebno pa grozne povodnji in silni požari. Še ni dolgo tega, ko je strahovita povodenj zalila in razdajala mesto Szegedin, a sedaj je pogorelo glavno mesto Bosne, od naše junaške vojske ravno pred enim letom priborjeno Sarajevo! Dne 8. avg. je nek trgovec in jud, po imenu Schwarz, zabijal in pečatil sodček žganjice, ko se mu tekočina nevarna užgá. Kmalu je bila vsa štacuna, ves bram, ulica, mesto v ognju. Podrobnih poročil še nimamo. Ali uže to, kar je telegraf poročal, nam daje misliti, da je bil požar res grozen. Gorelo je celi dan in celo noč, čeravno je na tisoče vojakov branilo in gasilo; celó potoke in vodo Miljačko so napeljali v mesto, da je po ulicah tekla. Še le ob 8. uri dne 9. avgusta se je posrečilo ogenj toliko ustaviti in omejiti, da ni dalje grabil. Trije vojaki so pri nevarnem delu smrt dobili, mnogo je pa ranjenih, 12 je bilo tako opečenih, da so jih morali v bolnišnico zanesti.

Pogorel je pa najlepši, najbogatejši srednji del mesta, na desnem obrežju Miljačke, ki teče po sred Sarajeva. Več kakor 600 hiš je pogorelo, to pa v Franc-Jozefovej ulici do pravoslavne cerkve, potem Ferhadija ulica, Kamalusa do nemškega konzulata in na severnej strani do Kamaline ulice in Nergine. Proti izhodu je vse pokončano tje do Carevega mosta. Med pogorelimi poslopji znameniteja so: katoliška cerkva, 4 mošeje, kjer je bilo cesarskega blaga za vojake nakupičenega, potem trgovinsko blago v Fazli-han-Karziya in Djuhan, dalje velika učilnica pri Begovi mošeji, palača greškega nadškofa, oficirska bolnišnica, nemški konzulat, skoro vse, kar so gleštale bogate rod-
bine: Despič, Petrovič, Trifkovič, Hestanovič, Lukovič, Vasiljevič in druge. Nesreča in škoda je neizmerna, 20.000 ljudi je brez strehe, zgorelo je mnogo denarjev in dragocenosti. Škodo cenijo na 23 milijonov; všteta sta 2 milijona škode na držav-
nem blagu za vojake. Sprva se je mislilo, da bo treba sedež deželne in vojaške gosposke pre-

staviti v Travnik, a sedaj je se sklenilo ostati, prebivalstvu pa s pobiranjem milodarov pomagati. V ta namen se je sestavil odbor v Sarajevu, ki prejema in razdeliva milodare. Svitli cesar so takoj poslali 10.000 fl., cesarjevič 1000 fl., vojvoda Württemberg 1000 fl. Mestu bo pa treba pomagati z državnim posojilom. Za pogorelece se bo po celem cesarstvu in vsej Evropi pobiralo, kakor za nesrečne Szegedince. Dal jim Bog najti mnogo podpornikov. Nekateri bogati ljudje so popolnem berači. Sila je sedaj tem večja, ker zavarovanja ondi ne poznajo.

Javna skušnja pri šolskih sestrah celjskih.

(Izvirni dopis.)

Skušnja na dekliški šoli celjske okolice se je obnesla, kakor je „Sl. Gosp.“ že popolnoma resnično objavil, zares vrlo dobro. Veselja srce igralo je nam, ki smo sami gledali in poslušali pridne učenke prelepo odgovarjati! Vse njihovo vedenje je kazalo, kako srčno udane so nežne deklice svojim skrbnim učiteljicam, šolskim sestram! Nemogoče mi je, pa tudi nepotrebno se mi zdi, na drobno popisovati vso skušnjo. Le to rečem, da je bila zares zaslužena hvala, katero so vsi pričujoči p. n. gostje, med njimi preč. gosp. kanonik Kosar, očitno izrekli toliko vrlim učiteljicam, ktere ne opravljajo svojega težavnega posla zaradi svetnega, temveč zavoljo boljšega, večnega plačila; ktere ne podučujejo samo deklice, temveč jih tudi izrežajo v krščanskem duhu ter napeljujejo k bogoljubnemu življenju!

Na dan skušnje se je pokazalo, kolika škoda, (pa tudi kolika sramota. Ured.) bi bila za celo celjsko faro, če bi nas bile morale toliko izvrstne učiteljice med letom zapustiti, česar smo se že bali; če bi bili morali dekliško šolo pred koncem šolskega leta zapreti! — Dan skušnje je pa tudi pokazal, kako prazen je bil strah tistih, ki so mislili, da utegnejo šolske sestre našo dekliško mladež in po tem takem tudi našo okolico ponemčevati! Da bi se le po vseh naših spod-

nje-štajerskih šolah toliko v slovenskem jeziku podučevalo, kakor v celjski okoličanski dekliški šoli, odklenkati bi moralo sčasoma grdej nemškutariji in oholej ošabnosti po naših kmetih in trgih! Dan skušnje nam je na dalje pokazal, kako neumno je bilo blebetanje nekterih obrekovalcev, češ: v tej nunskejšoli se dekleta druga ne učijo, nego le da pojejo, molijo in napravljajo fina priročna dela! Kedar so se pa neki tako izvrstno izurili v drugih predmetih, kterih se morajo učiti po učenem načrtu, veljavnem za celo Štajersko? Še več drugih potuhujenih lažnjivcev zoper to šolo bi mi trebalo zavrniti; toda za zdaj molčim, ker upam, da jih utegne vendar še pamet srečati!

Volika dobrota za siromašne in od Celja bolj oddaljene učenke bila je tudi ta, da so dobivale o poldne tople hrane pri šolskih sestrah. Nad 40 deklic se je navadno nahranilo ob dnevih, ob kterih so morale čakati popoldanskega poduka. Naloga našega katoliškega društva je zdaj ta, da se 2razredna šola ne le ohrani, temveč utrdi in razširi. Treba bi bilo, že prihodnje šolsko leto ustanoviti tretji šolski razred! Toda v zdajšnji šolski hiši je to jako težavno. Daj Bog, da se našim šolskim sestram pozida kmalu toliko potrebno šolsko poslopje! V njem se lahko ustanovi posebni dekliški zavod, kakoršnega imajo šolske sestre v Mariboru in pri sv. Petru pod Mariborom, uršulinarice v Ljubljani in Škofji Loki itd. Kedar imamo lastno hišo, bi zamogli šolskim sestram v odgojo izročevati tudi ubožne in zane-marjene sirotice iz našega mesta, iz celjske bližnje in daljne okolice! Deklice, ktere se drugače popolnoma zanemarijo, bi se krščanski izrejale in bi se v okom prišlo grdi razposajenosti in razuzdanosti. Taka sirotišnica bi bila velika dobrota in sreča ne le za našo celjsko farno, temveč tudi za sosednje okolice. Mnoge soseske so prisiljene, zapuščene otroke izročevati dostikrat nemarnim in brezvestnim ženskam, kjer hirajo na duši in na telesu; in za to „oskrbljevanje“ morajo še plačevati. Bi-li ne bilo dobro, če bi imeli v Celji sirotišnico pod vodstvom šolskih sester, kamor bi soseske z lahko in mirno vestjo pošiljale zapuščene sirotice?! Tu bi se skrbelo, da se izgejijo v pridne in bogaboječe deklice. Prosim toraj, podpirajte, kolikor mogoče naše „katoliško podporno društvo“, ktero ima skrbeti za krščansko izrejo naše dekliške mladeži, sčasoma pa ustanoviti sirotišnico za dekleta. Poglejmo na katoličane po Francozskem in v Belgiji. Kakor hitro zatere francoska vlada v enem kraju katoliško šolo, že se pripravi, če tudi z groznimi stroški, na drugem primerno stanovanje za katoliške učitelje in učence! In mi bi ne zmogli te malenkosti?!

Konečno izrekamo najprisrčnejšo zahvalo vsem blagim dobrotnikom in udom našega katoliškega društva, kterih imena in doneske naj bla-

govoli objavljati „Slov. Gospodar“. Bodite nam mili in zvesti tudi v prihodnje; prizadevajte si, nabirati nam še več udov; bodite prepričani, da podpirate dobro stvar, če pomagate k temu, da se zopet utrdi krščansko življenje po slovenskih družinah! Naj tū sledijo imena blagih dobrotnikov in sicer ustanovnikov „kat. podp. društva“: 1. Preč. gosp. Anton Vrečko, opat celjski, darovali so 50 fl. 2. Preč. gosp. Franc Kosar, korar v Mariboru darovali so 40 fl. 3. Č. g. Jožef Sorg-lehner, župnik 40 fl. 4. Preč. g. Franc Ogradi, dub. svetovalec, špiritual 40 fl. 5. Neimenovan v Celji 50 fl. 6. Č. g. P. Donat Schuster, duhovnik v kapuc. samostanu v Celji, 40 fl. 7. G. Val-ent. Zupanec, občinski odbornik na Zgornji Hu-dinji v celjski okolici je daroval 200 fl. 8. G. Jernej Zupanc, posestnik 40 fl. 9. Marija Zupanc 55 fl. 10. Urša Zupanc 40 fl. 11. Marija Ribež 50 fl. 12. Preč. gosp. Ivan Krušič, profesor daro-val od podpisanih 60 fl., 10 fl. 13. Čast. gosp. Anton Slander, vikar je daroval od podpisanih 40 fl. 10. 14. Čast. gosp. Jurij Bezenšek, župnik od podpisanih 40 fl. daroval je 10 fl. 15. Jožef Žič-ka, kaplan daroval 40 fl., Ustanovnine je torej vplačane 723 gld.

Ustanovniki, kteri vplačajo društvu vsaj 40 fl. ostanejo našemu društvu udje, dokler društvu ob-stoji. Ustanovnina mora biti podlaga našemu društvu, ktera se ne bo načenjala brez dovoljenja ob-čnega zbora in ustanovnikov samih; le samo letne obresti ustanovnine se smejo za društvene po-trebe rabiti. Imenik letnih udov objavimo pri-hodnjič!

Gospodarske stvari.

M. Pomoček zoper napihovanje goveje živine.

Vzamete se dve glavici česnika, se zrežete in v jednom litru mleka skuhate. Vse se potem zlije v lonec, z desko pokrije in v hlevu na primernem kraju brani. Kolikor starejša tekočina postane, toliko boljše in krepkejše je to zdravilo, vsled tega, da se skisa. Ko se govedo napihne, se mu $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ litra te tekočine vlije in vsako $\frac{1}{4}$ ali $\frac{1}{2}$ uro vlivanje ponovi, dokler živinčetu boljše ne postane. Takim živinčetu, ki slabo prebav-ljajo in vsled tega se tudi rada in večkrat napih-nejo, se sme nekoliko dni zaporedoma po jeden ali tudi po dvakrat od tega zdravila dati. V Algavu, kjer živinoreja prospeva, se to priprosto, lahko sred-stvo zoper napihovanje pogosto rabi in, kakor se pravi, z najboljšim uspehom.

M. Žajfnica dobro gnojilo. Žajfnica, to je voda, iz ktere se je perilo izpralo, je izvrstno gno-jilo sadnim drevesom, travnikom, trsu itd. Škrop-ljenje dreves s tako vodo pokonča ves mrčes, kakoršen se na takih drevesih nabaja in obvaruje trs grozdne bolezni. Za sočivje je žajfnica pri-merno z gnojnico pomešana izvrstno, močno gnojilo.